

Slovenec. Datum. Podpis." — Vsi uradi: župni in občinski, morajo vsakemu dati na zahtevo dokazila, (krstni list, potrdilo o domovinstvu in bivanju). Te listine so kolka proste. Če pa je kdo vpisan, ki nima volilne pravice, pa napravi tako-le reklamacijo: „Občinskemu predstojništvu občine . . . ! V volilnem imeniku za ustavotvorno skupščino je vpisan J. J. . . . v . . . h. St. . . . , ki po zakonu nima volilne pravice, ker (tukaj navedi vzroke): še ne biva šest mesecev v tej občini, ali ker se 25. septembra 1920 ni bil 21 let star, ali ker je po rojstvu in mišljenju Nemec ali Nemčur, ali ker je bil kaznovan itd.). Kot dokaz prilagam potrdilo občinskega urada ali župnega urada, ali izjavo dveh ali treh zanesljivih oseb. Z ozirom na te podatke, o katerih resnično tudi sam jemim, zahtevam, da se J. J. črta iz volilnega imenika. Datum. Podpis." O vloženih reklamacijah zahtevajte od občinskega urada potrdilo. Reklamacijska komisija pri občini mora reklamacije takoj rešiti in pisмено obvestiti osebo, ki je reklamirala. Če je reklamacija zavrnjena, ima reklamant pravico, da se v 24 urah pritoži na okrožno sodnijo v Mariboru. Pritožba se mora vložiti pri občini.

3. Iz vsake občine imenujte takoj dva zanesljiva in ugledna naša volilca kot predstavnika kandidatne liste naše stranke. Agitatorji ne določajte za to službo, ker jih bomo potrebovali na dan volitve za agitacijo. Predstavniki pa bo imel nalogo, da bo na dan volitve pri volilni skrinjici na volišču predstavljal našo stranko. Volilcem, ki bodo prišli v volilno sobo, bo moral po-

vedati, katera skrinjica je naša, da našinci ne bodo vrgli glasovalne kroglice v skrinjico kake nasprotnne stranke.

Vsakega, ki ga izbere za predstavnika, vprašajte, ali sprejme to mesto. Za vsako občino prijavite imena in natančne naslove dveh imenovanih predstavnikov takoj tajništvu Kmetijske zveze v Mariboru (Cirilova tiskarna). Da ne bo pomote, še enkrat povdarjamo, da oba predstavnika nista člana volilne komisije. V občinah, odkoder ne dobimo imen predstavnikov, bodo samo nasprotniki imeli svoje ljudi pri volilnih skrinjicah. Še enkrat prosimo zaupnike po vseh občinah bivše Slovenske Stajarske, Prekmurja in Mežiške doline, da nam takoj, ko čitajo te vrstice, javijo imena predstavnikov. Stranka mora imena predstavnikov in njih namestnikov s kandidatno listo vred naznaniti okrožnemu volišču v Mariboru.

4. Povsod vseh in občinah priročajte pogosto sestanke naših somišljenikov.

5. Razlagajte volilcem naš program, posebno točke glede slovenske samostojnosti.

6. Vsak krajevni odbor Kmetijske zveze si naj naroči knjižico o volilnem redu, ki jo je izdal dr. St. Sagadin. Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani. Cena 16 K.

7. Zbirajte povsod, posebno pri premožnejših za volilni sklad Slovenske kmetijske zveze.

Kmetiska zveza v Mariboru.

Politični ogled.

Jugoslavija. Narodno predstavništvo se je sestalo 12. t. m. Poslanci mislijo rešiti najnujnejše zadeve o ukaz-zakonu, nato pa se bodo vrgli poslanci vseh strank v volilni boj. Že tolikrat omenjeni ukaz-zakon, če bo sprejet od zbornice, se bo tikal samo naredb o pobijanju draginje ter zagotovitve reda in miru v državi. Te dni se bodo začela pogajanja med Jugoslavijo in Italijo zastran rešitve jadranskega vprašanja. Kot naša odposlanca bosta nastopila zunanji minister dr. Trumbić in dr. Memčilo Ninčič. Naše odposlanstvo bo prejelo navodila za ta pogajanja od vlade. Ker je pa koroško glasovanje izpadlo za nas neugodno, bodo prišli Italijani pri teh pogajanjih s čisto novimi, seve za nas nesprejemljivimi predlogi glede Gorenjske. Rešitev jadranskega vprašanja bo nastopilo vsled za nas neugodnega plebiscita na Koroškem v čisto drugi, še veliko bolj črni luči kot doslej. Danes je sploh dvomljivo, če se bode Italija pogajala z nami zastran Jadrana, če ne bo ugrabila po svoji volji, kar se jej bo zljubilo v njeni roparski grabežljivosti. Vsled neugodnih vesti s Koroške so zahtevali naši poslanci od beogradske vlade, da vzame ubogo naše zavedno koroško ljudstvo pod zaščito pred skoro gotovimi nemškimi šikanami in nasilji.

Avstrija. Avstrijski parlament je sklenil, da se naj prikloni Avstrija Nemčiji. Tozadevni sklep pride na ljudsko glasovanje v Avstriji. Ta avstrijski sklep bodo seve tople podpirali Italijani.

Rusija-Poljska. Predhodni mir med Rusijo in Poljsko je bil podpisan 11. t. m. v Rigi. Demarkacijsko črto tvorijo sedanja bojna črta med obema armadama z malimi izjemami. Od sedanje fronte črte se bodo pomaknile ruske in poljske čete za 35 verst. Izpraznjeni pas med rusko in poljsko bojno črto velja kot nevtralna tla. Po preteku 144 ur po podpisu tega predhodnega miru se ustavijo sovražnosti na obeh straneh. Ako se sedaj podpisani predhodni mir ne odpove, velja to mirno stanje do podpisu pravega miru. — Poljaki so zavzeli po ljutih bojih mesto Vilna. Povsod drugod na bojni črti se vršijo med Rusi in Poljaki manjše praske, ki pa nimajo nikakega vpliva na mirovna pogajanja. Med Poljaki in Litvinci se je podpisalo premirje 7. t. m. v Suvalki. Generalu Wranglu, ki je napadal boljševike iz Krima, ponujajo Rusi mir. Doslej se še Wrangel ni odločil. Rusija je odredila mobilizacijo vseh sovjetskih državljanov iz letnikov 1886, 1887 in 1888. Na Poljskem je izbruhnila stavka železničarjev, ki zahtevajo višje plače.

Kmetiska zveza.

Naznanila.

Volilni shodi KZ

se vršijo prihodnje tedne po tem-le redu:

V nedeljo, 17. oktobra:

Poljčane, po rani maši.

Makole, po večernicah.

Sv. Lovrenc v Slov. goricah, po rani sv. maši.

Sv. Andraž v Slov. gor., po pozni maši.

Sv. Bolfenk v Slov. gor., po večernicah.

Sv. Martin pri Vurbergu, po rani sv. maši.

Dogoše pri Mariboru, gostilna Smirmaul, popoldne ob dveh.

St. Lenart v Slov. gor., po rani maši.

Gomilsko, po večernicah v Gasilnem domu.

V nedeljo, 24. oktobra:

Celje, ob pol 9. uri popoldne, v vrtni dvorani „Belega vola.“

Sv. Juri v Slov. gor., po rani sv. maši pri Krajncu.

Selnica ob Dravi, po rani maši.

Zetale, po rani maši.

Rogatec, po pozni maši.

Sv. Rok ob Sotli, po večernicah.

Sv. Vencesi, po maši.

Laporje, po večernicah.

Spitalič, po maši.

Sv. Jernej pri Konjicah, po večernicah.

V ponedeljek, 25. oktobra:

Sv. Križ tik Slatine, zjutraj ob pol osmih.

Luče. V nedeljo, dne 24. oktobra, se vrši po rani službi božji shod KZ v Lučah. Govorita Martin Steblovnik in Vladimir Pušenjak. Može in mladeniči iz župnij Luč in Solčava, prihitite v obilnem številu na shod!

Rečica ob Savinji. V nedeljo, dne 24. t. m. popoldan po večernicah se vrši shod KZ v Rečici ob Savinji. Govorita Martin Steblovnik in Vladimir Pušenjak. Pričakuje se obilne udeležbe iz cele župnije.

Poročila.

Volilna shoda na Hajdini in v Ptuj sta se preteklo nedeljo jako dobro obnesla. V imenu vodstva KZ je obširno poročal prof. Ivan Vesenj. Hajdina je stara zavedna postojanka slovenske krščanske kmetijske misli in bo pokazala svoje odločnost tudi pri teh volitvah. Zborovalci so z ogorčenjem obsodili demokratske laži o voditelju dr. Korošcu ter se zahvalili govorniku za razna uspešna posredovanja. V Ptuj bo še pozneje en shod na željo mož, ki prihajajo k rani maši. Naša KZ stoji v ptujskem okraju neomajano.

Gernjegrajski okraj. Preteklo nedeljo sta se vršila dva dobro obiskana shoda KZ v Novi Štifti in pri Sv. Frančišku. Na obeh shodih sta govorila kmet Martin Steblovnik in nadrevizor Vladimir Pušenjak. Razpravljala sta o programu KZ, o samoupravi, o agrarni reformi, o davčnih vprašanjih, šolskih zadevah itd. Program stranke kakor tudi načrt za delo v konstituantni se je splošno odobrazil. Sprejele so se tudi resolucije.

Zborovalci zbrani za shod SKZ dne 10. oktobra 1920 zahtevajo:

1. da se agrarna reforma čim prej izvede in pri razdelitvi gozdnih pašnikov upoštevajo oni, ki so najbolj potrebni.

2. protestirajo proti predloženemu proračunu, ki najhujše obremenjuje kmeta in delavca. Proč s trošarinami.

3. zahtevajo, da se že sklenjeni davek na vojno dobičke pobere in išče država nove davke pri kapitalistih in vojnih dobičkarjih, ne pa pri kmetih in delavcih.

4. Zahtevamo samoupravo za Slovenijo.

5. Nikdar ne sme v naši državi kak ukazni zakon dobiti veljavnost, temveč se morajo vsi zakoni po stavno skleniti v izvoljenem zboru.

6. Zahtevamo, da se šolski zakon uredi tako, da bo prebivalstvo imelo več vpliva in da se šola vpostavi na verski podlagi.

7. Zahtevamo, da se Sloveniji v državi SHS da kar mogoča obširna samouprava, da bi se moglo prav skrbeti za domače gospodarske potrebe.

Razbor pri Loku. Tudi pri nas smo se začeli politično gibati in navduševati za Kmetisko zvezo. Zadnje nedeljo, 10. oktobra po sv. opravili smo imali lepo obiskani shod Kmetijske zveze. Govorila sta Keše iz Trbovelj in M. Krajnc iz Maribora. Med poslušalci, ki so z zanimanjem poslušali govornika, pa

o bilo tudi nekaj „samostojno“ navdahnjenih, ki se hoteli govornika motiti. Ko pa se jim to ni posrečilo, so jo med ploskanjem množice popihali z zborovalci. Eden je še ostal in si brusil jezik. Takoj se je videlo, kje ga čevalj žuli. Ko je govornik začel govoriti o nekdanjih kmetijskih oderuhih, jo je tudi ta samostojni junak odkuril. Hvala Bogu, led je prebit, zanimanje za Kmetisko zvezo ki je tekom 14 let je mnogo storila za kmetisko in delavsko ljudstvo, naste pri nas vedno bolj. Zdaj je treba ljudi le še podrobno poučiti o Kmetiski zvezi, jim razjasniti važnost prihodnjih volitev za naše gospodarstvo in za čero in jih organizirati, nabirati pridno ude, jih vabiti na manjše sestanke in razgovore. Ljudstvo je do- ro in dovezetno za dobro misel. Odborniki, ki so se oločili na shodu, bodo tudi svoje organizacijsko de- lo vneto vršili in tako bo na dan volitve tudi Razbor pokazal, da hoče imeti v državnem zboru krščanske oslance!

Jurklošter. Shod Slovenske kmetijske zveze v Jurkloštru se je zadnje nedeljo, 10. oktobra, le- po izvršil. Soba Gradove gostilne je bila natlačeno polna. Ljudstvo je z velikim zanimanjem sledilo go- vorom. Shod je vodil in govoril o programu naše stranke g. Skoberne iz Rajhenburga. O nasprotnih strankah posebno pa o zločinski politiki Samostojne nad kmetiskim stanom pa Deželak iz Smilovca. Ljud- stvo je glasno izražalo svojo nevoljo nad Samostojno kmetisko stranko. Na shodu se je videlo, da je večina Jurkloštarčanov na naši strani. Izvolil se je kra- jevni odbor Slovenske kmetijske zveze. Predsednikom se izvoljen ugledni kmet Matevž Zalokar iz Jurkloš- tra. Sprejete so bile iste resolucije kakor pred nekaj tedni na shodih pri Sv. Miklavžu in Sv. Rupertu nad Laškim.

Za Kmetisko zvezo so nabrali zaupniki na se- stanku v Šoštanju 1231 K.

Za Kmetisko zvezo so nabrali na shodu pri Novištiti 276 K.

Za volilni sklad KZ je nabrala zaved- na mladenka Marija Ušen v St. Petru v Savinjski dolini pri dobrih sosedih v Spodnjih Grušovljah svo- to 320 K.

Navedila.

Zaupnike Kmetijske zveze po vseh žu- onijah, kjer so naznanjeni volilni in drugi shodi Kmetijske zveze, prosimo, da skrbijo za številno ude- ležbo. Naj nastopajo povsod tudi domači govorniki.

Se enkrat predstavniki. Nužno pro- simo, naznanite nam iz vsake občine takoj predstavi- nke kandidatne liste. — Tajništvo KZ.

Kmetijski govorniki! Prosimo vse mo- že in mladeniče, ki nastopajo kot govorniki, da ta- koj javijo tajništvu Kmetijske zveze v Mariboru svoj naslov. Ko bodo nastopali kandidati na volilnih sho- dih je potrebno, da govori poleg kandidata še drug govornik.

Volilnih shodov

ki se vršijo v zaprtih prostorih, ni treba na- znanjati. Pač pa se morajo naznaniti shodi pod milim nebom okrajnemu glavarstvu vsaj en dan prej (kolek 4 K). **Volilne shode vodi sklicatelj.** Ker so naši shodi sklicani samo za pristaše Kmetijske zveze, se morajo nasprotniki odstraniti, če jih predsednik k temu pozove. Ako bi nasprotniki motili zborovanje in na poziv pred- sednika ne bi hoteli mirovati ali se odstraniti, jih naznanite državnemu pravdnistvu in navedite tudi priče. **Kazni,** ki so določene za motilce in razbijalce shodov so zelo ostre (zapor od enega tedna do šest mesecev!)

Mladinska organizacija.

Sv. Bolfenk pri Središču. Dne 10. t. m. se je tudi pri nas ustanovil orlovski pododsek. Br. Stabej je v krasnem govoru pojasnil namen in pomen Orla. K ustanovitvi so prihiteli bratje Orli iz Središča, se- stre Orlice in naraščaj. Lepe, točno izvršene vaje so navdušile občinstvo; hvala bratom in sestram s Sre- dišča! Z navdušeno pesmijo: „Da srca zvesto kakor zdaj, ostala bodo vekomaj!“, se je končala ta lepa slavnost.

Igre za naša dekleta. Dekliških iger za naše odre silno manjka, ker so vse dosedanje že stokrat preigrane. Zato je priznani pesnik Silvin Sardenko spisal štiri igre, ki se odlikujejo po svoji globokosti, lepoti in umetnosti. Prvi dve sta nabožne vsebine, a drugi dve posvetne. Zbirka nosi naslov: „Nedeljske ure na društvenih odrih“ in se naroča pri Krekovi prosveti v Ljubljani, Poljanska cesta 4. Stane izvod 15 K, 7 izvodov skupaj 95 K. Hitro naročajte, ker je zaloga majhna.

Naročajte „Slov. Gospodarja“ vsaj za čas volilnega boja! Pro- dajajte ga pred cerkvijo ob ne- deljah. Naročajte ga skupno več izvodov za razprodaje.

Shranite dobro to številko Slov. Gospodarja!

V skrinjico KZ

izpust 28. novembra kroglice! Ne reci: „Bodo že brez mene opravili volitve.“ Seveda jih bodo opravili, toda kako? Morebiti bo ravno od tvojega glasu odvisno, da bodo zmagali poslanci protiverskih in protikrvenih strank! Če naši Kmetijski zvezi tvoj glas manjka, lahko dobi Kmetiska zveza enega poslanca manj. In če bo v državnem zboru pri glasovanju naša stranka imela enega poslanca premalo, kaj se lahko zgodi? Da ne bomo dobili samouprave Slovenije, da bodo še dalje gospodari in odirali kmetstvo in delavsko ljudstvo veletrgovci, milijonarji, izvozniki, bankirji. Ali hočeš, da dobi kmetstvo še višje davke, vojni dobičkarji pa se bodo še dalje valjali v krivično pridobljen bogastvu? Ali hočeš, da dobimo brezversko šolo in civilni zakon ter ločitev zakonov? Če tega ne hočeš, moraš iti na volišče in tam vreči kroglice v tisto skrinjico, ki bo določena za našo Kmetisko zvezo.

Tedenske novice.

Laži samostojnežev. V „Kmetijskem listu“ dne 7. oktobra št. 41 trdijo samostojneži, da so odpravili odpravnice izkaznice, ki so ovirale kmetijske prebivalstvo pri prometu s kmetijskimi pridelki. V izjavi uredništva pa beremo, da si Mrmolja lasti zaslugo, da je posredoval in dosegel v avgustovski krizi izvoz sadja na Dunaj in Bavarsko. Vse to je kratkoma le laž! Oboje so dosegli naši poslanci, ki so v ozki zvezi s trgovskim ministrom Ninčičem; posebej bodo o tem lahko poročali poslanci Vesenjaj, Pišek in Hohnjec. Mrmolja in par drugih je prišlo kot deputacija v Beograd, ko je bila zadeva že po posredovanju naših poslancev sklenjena. Dostaviti se moramo, da je bilo potrebno tudi v ministrskem svetu razprav in tam je naš voditelj dr. Korošec po svoji stari navadi ščitil in zagovarjal kmetstvo koristi, osobito svojih ožjih rojakov-sadjarjev iz Slovenskih gor.

Mrmolja ne more pozabiti na beograjsko enketo in ministra dr. Poljaka. Naš poslanec kmet Brodar je dovolj jasno dokazal, koliko je Mrmolja s svojim nastopom in s svojim hvalisanjem o velikanskih dohodkih škodoval našim kmetom. Trdil je namreč, da ima štajerski kmet 30.000 K čistega dohodka na zemljišču 5 ha. Na podlagi teh in sluhov izjav se je odmeril našim ljudem osebnodohodninski davek. Če niso mogli priznati takih velikanskih dohodkov, ker jih v resnici ni bilo, so davčni uradniki ali očitno ali pa v svojem mišljenju dolžni kmeta laži, češ, saj je Mrmolja sam povedal, v kakem blagostanju živi pri nas kmet. To je prvo. Drugo pri tej anketi je Mrmoljevo ožje znanstvo z bivšim demokratskim ministrom-milijonarjem dr. Poljakom. Dr. Poljak je delal tako na kosmato, da ga sedaj celo bankirski demokratje ne napajo kandidirati.

Advokatska „Nova doba“ si je zastavila nalogo, da zdaj v volilnem boju posebno in po načrtu napada duhovščino. Mi ne bomo branili duhovščine. Vprašamo samo liberalne advokate krog „Nove dobe“: Koliko kmetov so že pognali na boben brezvestni liberalni advokate? In: Ali morete imenovati le enega duhovnika, ki je spravil kakega kmeta na nič? Drugo vprašanje: Kdo je na Slovenskem z Rajfajzenovimi posojilnicami rešil na stotine kmetov in manjših posestnikov iz krempljev oderuhov, kojih potomci se skrivajo pod okriljem Samostojne in demokratske stranke? Ali ne slovenski duhovniki, ki so od leta 1907 s pomočjo Zadrugne zveze ustanovili na Spodnjestajerskem nad 120 kmetijskih posojilnic in zadrug? Tretje vprašanje: Kdo je desetletja branil proti nemškemu navalu slovensko mejo na Stajerskem in Koroškem? Kdo vztraja zdaj v neodrešeni domovini, na Primorskem in tolaži naše rojake v laški sužnosti? Ali ne zopet slovenski duhovniki? Kdo je med vojsko ljudstvo brezplačno pisal razne prošnje? Kdo je brezplačno pisal za naše ljudi pisma vojnem ujetnikom? Ali ne naši duhovniki? Kdo je branil in rešil Prekmurje? Ali ne župnik Klekl doma in bogoslovni profesor dr. Slavič v Parizu? Zakaj so tudi liberalci leta 1918 z nami vred slavili in pozdravljali dr. Korošca kot prvoboritelja za Jugoslavijo? Koga pa so Nemci leta 1914 najbolj zapirali in pretapali in opljuvali? Ali ne slovenskih duhovnikov, ki so jih poznali, da delujejo za slovensko ljudstvo in mu bodo ohranili slovenski materni jezik? Ali pa je bil zaradi narodnosti leta 1914 zaprt tudi gospod Spindler ali Lešničar ali dr. Kukovec? Mi nismo nikdar nič slišali ne čitali o tem. In zdaj očitajo ti ljudje slovenskim duhovnikom, da niso narodni!

Resnica o škofovih najemnikih. Na umazana in lažnjiva obrekovanja v „Enakosti“ je meni kakor zastopniku škofijskega posestva Betnave skoro nepotrebnost odgovarjati, ker je vsak razumen človek lahko sam sprevidel, kakšne namene so socialisti s tem zasledovali. „Enakost“ se opira na lažnjive in nesramne vesti, ki jih dobiva od ljudi najslabše vrste, ter hoče s tem pridobiti novih pristašev, kar se mu pa gotovo ne bo v veliki meri posrečilo. Po mojem mnenju je še dovolj ljudi med kmeti in posestniki, ki takih opravljanj ne vpoštevajo, dokler niso o tem tudi popolnoma prepričani. Kar se tiče najemnice Marije Potočnik in Antonije Muršec, bi gg. pri „Enakosti“ svetoval, da stopijo sami z njima v stik, potem bi spoznali takoj, s kakimi ljudmi da imajo opraviti, in kako bi oni z njimi kmetstva dela opravljali. Zanimivo bi bila izvedeti, zakaj ti dve stranki pri tolikem pomanjkanju delavnih moči nikjer ne moreta dobiti dela in zakaj se jih vsa okolica kot delamrznih ljudi brani. Marija Potočnik je stopila tukaj na podlagi pis-

menne pogodbe v službo dne 16. aprila letošnjega leta, je še danes tukaj in uživa svoje pristojbine, t. j. stanovanje, kurjavo, polje in vrt, kakor tudi pašnik za svojo živino in je bila do danes na škofijskem posestvu zavsem 23 in en pol dneva na delu, pa ne brezplačno, ampak proti odškodnini. Njeno plačilo gotovo ni bilo nič slabše, kakor je to pri drugih škofijskih posestnikih v navadi, ker je prejela razven že omenjenih pristojbin za svoje delo na dan še 3 K in hrano z vsemi svojimi otroci, ki pa niso delali ničesar. Pri tem je pa delala na posestvu s svojimi razposajenimi otroci še veliko škodo. Ker ni izpolnila pogodbe in je dražila druge najemnike ter bila slabega vedenja, je bilo oskrbništvu primorano jo odpustiti. O najemniku Muršecu sledeče: Alojz Muršec in njegov sin Franc sta bila v službi tukaj letos od 25. februarja t. l. Dobivala sta skupno s postranskimi dohodki 140 K mesečno in celo preskrbo z ženo in otrokom. Razven tega sta imela presto stanovanje (a ne luknjo), prosto kurjavo, brezplačno polje in vrt ter mleko po znižani ceni. Če je bila žena na delu, je dobivala še 3 K dnevno. Muršec je živel s svojo ženo v vednem prepiru in se je večkrat izjavil, da jo bo zapustil in bi bil vesel, če bi umrla. Vsled tega in radi tatvine dveh vreč ovsa, ki jo je izvršil njegov sin, je Muršec dne 9. avgusta t. l. svojo službo brez opovedi zapustil. Kar se tiče njegove hčerke, je ta živela brez vse vzgoje in nadzorovanja ter se je klatila okrog z nemoralnimi ženskami, da so že sosedje oskrbništvu na njo opozarjali. Muršec je zapustil ženo in otroka v stanovanju in stopil sam v drugo službo. Od strani oskrbništvu posestva Betnava je bilo stanovanje ženi na tri tedne odpovedano in je bil tudi Alojz Muršec potom občinskega urada opozorjen, da naj se drži pogodbe ali pa stanovanje tekom 14 dni izprazni. Ker pa tej zahtevi ni ugodil, oskrbništvu pa rabi stanovanje za druge najemnike, so stanovanje občinski organi izpraznili. Trditev, da je bil občinski sluga po ekonomu podkupljen, bo pa imela sodnijske posledice. Vprašam sedaj gg. zaščitnike delamrznih ljudi: Ali je oskrbništvu posestva Betnave samo zato tukaj, da najdejo taki ljudje zastoj stanovanja, kurjavo in zemljo? Morebiti lahko ti zaščitniki sami vzamejo take ljudi v svojo oskrbo? Sicer pa sem zvedel slučajno za ta obrekovanja, ker na ta umazan list nisem naročen in ga tudi ne čitam, da bi se mogel vedno opravičevati. Priporočam tem gg. zaščitnikom, da se o Muršecu in njegovem delu informirajo natančneje pri njegovem prejšnjem delodajalcu, oskrbništvu Rogoza, ako meni ne verjamejo. — Al. Lešnik, oskrbnik.

Harmonikafabrikant Vinko Simonič. Fara Sv. Urbana pri Ptujju je tako srečna, da je dala svetu novega veleuma, modrijana Vinka Simoniča. V Vintarovskem vrhu stoji rečna bajtica, ki hrani v sebi ta osmi čudež sveta. Do sedaj se je le malo slišalo in govorilo o njegovih zmognostih; samo enkrat je prišel „Slov. Gospodar“ kratko notico, da je šel dragi Vinko med samostojneže, pa še takrat so mnogi po pomoti mislili na drugega Vinka Simoniča, ki stane tudi v urbanski fari in ima po nesreči isto ime kakor naš ljubi Vinko v Vintarovskem vrhu, pa je samo v čast sv. Urbana. Tako malo je široki svet po znal vintarovskega Vinkota. Vedeli smo pač, da izdeluje razne harmonike, da si pastirji z njimi priganjajo dolg čas na paši; ponujali jih je tudi v listih. Ob času vojske se je Vinko vrgel na druge stroke, začel je izdelovati karbidne svetilke in jih je celo priporočal v klerikalnem koledarju Družbe sv. Mohorja. Zdal pa, ko je potihnil bojni grom, je začutil Vinko v sebi naenkrat drug, vojni poklic in zasedel je bojovitega belca in vzel v roke bojno zastavo, postal je agitator ali priganjač Samostojne kmetijske stranke. Sam general Mermolja iz slavne Vertolbe ga je v Ljubljani potrdil za novo, tako častno službo in mu nakazal primerno krasno plačo. In tako roma zdaj bojoviti Vinko po vseh občinah Slovenskih gor in vabi in kliče skupaj bivše Stajercijance in liberalce, da jim pokaže „Samostojna“ nebesa, kjer jim bodo kar pešeni piščanci in praženi purani padali v usta. Samo, kdo jih bo dal? Ali Simonič? On jih sam nima. Mi se ne čudimo gibčnosti in ležčnosti odposlanca Vinkota, vsaj ne dela zastoj, vsaj je dobro plačan za vsako stopinjo — kaj ne, dragi Vinko? Mi se čudimo samo slabomnosti in kratkovidnosti tistih backov, ki nimajo niti toliko samostojnega spoznanja, da bi spoznali, da je vse Simoničevo delo le laž in hinavščina, le lov po lahkem boljšem zaslužku, in se mu zato vsedejo na limanice. Kar gre za njim, to so ali ljudje, ki so bili že prej kot liberalci sovražniki vsake krščanske misli in so to ostali tudi zdaj, ali pa nerazsodni duševni reveži, ki prej niso vedeli, zakaj so bili Stajercijanci, in tudi zdaj ne vejo, zakaj so samostojneži. To je množica tistih, ki ničesar ne berejo in ničesar ne mislijo in zato ne razločujejo, kaj je belo in kaj je črno; podobni so možakarju, ki je prišel v kapelo počastit sv. nadangela Mihaela, pa je prižgal svečo Luciferu. Na eni strani zidajo Bogu kapele, stavljajo križe, hočejo biti verni kristjani, na drugi strani pa se zapisejo hudiču, ker jim obljublja: Vse ti bom dal, cenejši sladkor, koruzo, sol, življenje brez davkov in križev, po ceni se boš vozil po železnici, samo dra. Korošca zapusti in njegovo Kmetisko zvezo, ter moli mene, samostojnega Boga! In backi odpirajo oči in usta, poslušajo in pravijo: Lepo bo tam v samostojnem raju — in se zapisejo Samostojni. Reveži ne premislijo posledice, kakor jih ni premislila Eva pod drevesom. Zato tudi zdaj plešejo, kakor jim gode Simoničeva harmonika; zato hodijo zdaj za Vinkotom, da jim spoji ali skupaj zlo ta njihove počene butice. Neuki siromaki so, pogoltni, kar jim kdo položi na jezik. Kar je pa resnično

kmetškega, ima svoj kmetijski list, svojega „Slov. Gospodarja“, „Domoljuba“, „Kmetovalca“, svojo „Stražo“, čita presoja, obsoja in izbira modrosti, ne poslušaje Simoničeve laži modrosti; ti so v resnici samostojni, pa ne Mermoljevi, ampak po prostem, samostojnem preudarku prostovoljni in prostodušni pristasi stare, v boju preizkušene Slov. kmetiske zveze. Ali ste razumeli, vi Simoničevi backi? Če bi le malo pogledali po svetu ali brali pameten časopis, bi ne poslušali laži-preroka. Mi vas samo pomilujemo! Obiljubljenega raja ne bote videli.

Demonstracije po Mariboru. Zaradi dogodkov na Koroškem so bili večeraj velike demonstracije v Ljubljani, zvečer tudi v Mariboru. Ob 7. uri zvečer se je sklicalo od neke strani manifestacijsko zborovanje, na katero pa naša stranka ni bila povabljena. Na zborovanju je govoril novinar Pire in več drugih govornikov. Govorniki množice niso mogli obvladati. Tako se je manifestacijsko zborovanje spremenilo v demonstracije po mariborskih ulicah. Mi obžalujemo, da se je to zgodilo, ker zato bodo trpeli Slovenci na Koroškem in sploh v Avstriji.

Gospodarstvo.

Kmetijske podružnice, ki se niso izvolile delegatov za občni zbor, nujno pozivamo, da takoj skličejo občni zbor. Vsaj 14 dni mora biti občni zbor po prej naznanjen v „Kmetovalcu“. Okoli 20 naših podružnic se ni volilo. Zakaj taka malomarnost? Podvizajte se!

Razstava perutnine iz mariborskega okraja. Ki jo priredi 23. in 24. t. m. Kmetijska podružnica Maribor in okoliš na Gambrinovem vrtu, bo nad vse zanimiva. Naj bi pa tudi zelo mnogo občinstva, zlasti kmetškega, posetilo to razstavo, ki zasleduje nad vse hvalvreden cilj. Natančni zapiski nemških kurorjcev kažejo, da daje kura jajčnica v enem letu 5—10 krat toliko čistega dobička, kot je sama vredna. Samo to dejstvo nas dovolj jasno opozarja na veliki gospodarski pomen umne kuroreje. Zato pa naj v prvi vrsti naše kmetstvo prebivalstvo vso pozornost resno obrne na to panogo kmetijstva, s katero se lahko vsakdo bavi, ki je v obratu najcenejša in zahteva najmanj truda. Potrebna pouka bo dobil po razstavi, ki se bo otvorila v soboto 23. t. m. ob 10. uri dopoldne. Otvoritvi bo takoj sledilo prvo predavanje. Drugo predavanje bo popoldne ob 4. uri, tretje v nedeljo ob 10. uri dopoldne in četrto popoldne ob 4. uri, nakar se bo razstava zaključila. Udje Kmetijske podružnice naj se razstave udeleže polnoštevilo, dovoljen pa je vstop vsakomur; v prvi vrsti velja va-bilo ženstvu.

Zivinski sejem v Mariboru. Na večerajšnji sejem je bilo prignanih: 4 biki, 76 volov, 132 krav, 4 teleta in 7 konj. Cene so se gibale: prvovrstni vol 15 K, drugovrstni vol 13 K, plemenski vol 11—12 kron, klavne krave (tolste) 13—15 K, breje krave 15—16 K, po en kilogram žive teže. Kupčija je bila za, lo živahna in je bil trg ob 12. uri že razprodan; po sebnem veliko kupcev je bilo za krave iz Dravske doline, za vole iz šentiljskega okoliša. Pripeljano blaga je bilo v obče lepo in je vsled tega tudi lahko kupca našlo.

Popis živine in vozov. Našim čitateljem je še gotovo v živem spominu ona od vojaške oblasti svoj čas dokaj nerodno izdana naredba o popisovanju živine in vozil. To naredbo so začeli izvajati na Hrvaškem, kjer je prišlo do onih znanih krvavo smrtnih izgrediv. Pri nas je preprečil gotove izgrede naš poslanec dr. Hohnjec, ki je ostro protestiral proti tej za naše razmere bedasti naredbi pri vojnem ministru v Beogradu. Vojaška oblast je izprevidela svojo nerodnost in ukinila ukaz o popisovanju živine in vozil. Sedaj je izdana nova naredba o popisu živine in vozov, ki se bo začela izvajati po vsej kraljevini 14. oktobra. Ta novo zapovedani popis pa je pameten, ne bo razburjal ljudi in kmetje se mu bodo zlahka porokorili. Popisovalne komisije bodo šle od občine do občine in izvršile popis. Le prav majhne občine se bodo morale združiti z večjimi. Ta popis, pri kateremu se ne bo kmetom odvzelo ničesar, je potreben, da dobi vojaška oblast pregled čez živino in vozove v slučaju morebitne mobilizacije.

Vinarstvo.

Situacija na vinskem trgu.

V Sloveniji še ni opaziti živahnejšega gibanja; cene se gibljejo med 10—16 K. Sortirana vina višje. Okrog Zagreba plačujejo mošt od 10—12 K. V Dalmaciji se zahteva 90—100 K za stopnjo alkohola, v Veršacu pa notira vinska brozga po 6—7 K. Cene v splošnem rastejo. Na Ogrskem so se cene dvignile od 10 K na 20 do 24 K. Zadnji teden so zrastle za 50—60%. Kupci so poslali mnogo prazne posode na postaje vinskih central, in da je vsaj deloma napolnijo, dovoljujejo višje cene. Vprašanje je, če bo zamogel konzum nositi teže takih cen. Letnik 18 in 19 se plačuje sd 22—30 K; Zaloge majhne.

Francija in Italija javljata tudi dvigajoče se cene. Producenti držijo z blagom nazaj, spekulacija pa išče blago. Cene v Italiji stoji med 180 do 250 lir za 100 kg grozdja. Na južnem Tirolskem se je v okolici Trienta razprodalo od 24. do 26. septembra 5750 hl mošta po 150 do 200 lir, kakor poroča tamčni dež. kulturni svet. Nemških, čeških in švicarskih kupcev skoraj ni; vso blago ide v gornjo Italijo.